

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

O konieczności oszczędzania

Wojna, a następnie jej skutki, dewaluacja pieniądza obiegowego, nie sprzyjała oszczędności, a co gorsza, podważane zostało zaufanie do klas oszczędności.

Ponieważ instytucje te przeważną część kapitału wkładowego lokowały w pożyczkach hipotecyjnych, ponieważ dalej ustawa z 5 stycznia 1920 roku, wprowadzająca relację marki polskiej do rubla, korony austriackiej i marki niemieckiej, pod groźbą karnej sankcji zmuszała wierzycieli do przyjmowania spłat od dłużników w nowo wprowadzonej marce polskiej, przeto w miarę rosnącej inflacji i dewaluacji, dłużnicy hipoteczni spłacali swe długi hipoteczne tą zdeprecjonowaną marką w relacji ustawowej. Wkładek natomiast prawie, że nie podejmowano, nie przedstawiali one bowiem prawie żadnej wartości.

Skutkiem tego pokrycie dla wkładek oszczędności zmalało, o tyle, o ile spłacone zostały pożyczki hipoteczne zdewaruowaną walutą, a ponieważ jeszcze i niezapłacone pożyczki, wedle Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. mają być zwaloryzowane w wysokości 15-50 proc. swej przedwojennej wartości, przeto właściciele wkładek przedwojennych poniosą pewne i dość znaczne straty.

Skutkiem tego bardzo często dają się słyszeć głosy, że nie warto oszczędzać, że lepiej pieniądze, któreby można oszczędzić, wydać choćby na niepotrzebne rzeczy, lepiej użyć sobie niż odkładać. — Zapatrywanie całkiem błędne. Ci, którzy takie opinie wygłaszają, zapominają o jednym, a mianowicie, że wojna pociągnęła za sobą bardzo liczną ofiarę. Miliony ludzi, podczas wojny stracili życie lub zdrowie, stracili dzieci, pociechę i nadzieję ich starości, żony—meżów, dzieci—rodziców. Setki tysięcy domów zostało zburzonych, porzuciły majątki, zbiory, drogocenne przedmioty, zbierane nieraz przez całe pokolenia — strata zatem wkładki kilkuset lub kilku tysięcy rubli, koron lub marek, jest w porównaniu z temi stratami drobnostką.

I czyż dlatego, że ludzie stracili na wojnie synów, na których wychowanie i wykształcenie całym latami łożyli, obejmując sobie niekiedy od ust, mają teraz zaprzestać starań o wychowanie i wykształcenie nowego pokolenia, gdyż może znowu kiedyś wybuchną wojna i zabrać im te dzieci?

Czyż dlatego, że w czasie wojny państwa płomieni i pocisków stały się tysiące domów, należy zaprzestać wogóle budowy nowych domów, bo może je w razie wybuchu wojny ten sam los spotkać?

Czy dlatego, że może przyść posucha, grad, wylew lub inne klęski elementarne, rolnik ma zaniechać uprawy roli?

Wojna wywołała spustoszenia i szerzy we wszystkich dziedzinach życia. Okoliczność, że ten i ów stracił pewną gotówkę, przed wojną zaoszczędzoną nie powinna nikogo odstraszać od oszczędzania.

Nie należy również zapominać, że i ta strata nie jest w gruncie rzeczy stratą w całej swej rozciągłości.

Oszczędności, przed wojną gromadzone, wprowadzane były w ruch, wznagalały produkcję, obniżały ceny najużyźniejszych artykułów, zasilały przemysł, rolnictwo, handel, — z użytkiem dla ogółu. To rużnienie zaoszczędzonych kapitałów w obrót, odbijało się dobroczynnie przez długie szeregi lat na całym gospodarstwie społecznym. Pewną zatem sumę korzyści odnosił każdy z oszczędzających czy

to pośrednio, czy bezpośrednio — nie zając sobie może nawet sprawy z tego faktu.

I dziś, gdy społeczeństwo zaczyna oszczędzać i oszczędności te gromadzić, wprowadzać je w obrót, będziemy wchodzić na tory normalnej gospodar-

ki. W pierwszym rządzie dobrodziejstwo z oszczędności da się odczuć w obniżeniu stopy procentowej, która dziś jest bezwarunkowo za wysoka i na dłuższą metę nie znieśnie jej ani rolnictwo, ani przemysł, ani handel.

G. K.

Ze zjazdu koleżeńkiego wychowawców b. gimnazjum rosyjskiego w Częstochowie

W podniosłej i bardzo sympatycznej atmosferze odbył się w ub. niedzielę zjazd b. wychowawców gimnazjum rosyjskiego, na który przybyło z górą 200 przedstawicieli społeczeństwa: księży, lekarzy, prawników, inżynierów i innych przedstawicieli nauki i wolnych zawodów.

Zjazd poprzedziło w sobotę rano na bożeństwo żałobne za spokój duszy zmarłych profesorów i kolegów b. pro-

Wracając się następnie do młodzieży obecnego gimnazjum podkreślił z mocą:

„Stare pokolenie zachowało od zagłady i przekazało Wam Polskę. Wy młodzieńcy, znajdując się w szczęśliwszych warunkach, bo nie potrzebujecie walczyć o te ideały, o jakie walczyła młodzież dawniejsza“.

Po uczczeniu pamięci dawniejszej młodzieży, która zginęła w walce o

magister Edmund Nowak, jako najstarszy wychowawiec programuzjum rosyjskiego, który po powitaniu kolegów zapisał na przewodniczącego wizytatora szkół średnich p. K. Morawskiego. Na honorowego przewodniczącego zjazdu zaproszono J. E. ks. Biskup Tymienieckiego, na asesorów zaś prof. Wacława Tokarza, dyr. Płodowskiego, ks. prał. Ciesielskiego i prof. Wołyńskiego, a na sekretarzy: dr. Batawję, sędziego Kellera i magistr Szydłowskiego z Myszkowa.

Po utworzeniu prezydium powitał na przemowę w imieniu Rady miejskiej wygłosił prezes dr. St. Nowak, następnie zaś powitalne przemówienie wygłosili: w imieniu profesorów polaków dawniejszego gimnazjum prof. Wołyński; w imieniu gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza — dyr. Płodowski, w imieniu komitetu rodzicielskiego przy temże gimnazjum p. Kurkowski; w imieniu uczniów maturzystów Wochno.

Zaznaczyć należy, iż ukazanie się na mównicy prof. Wołyńskiego powitano zostało długo niemiłkłymi oklaskami, co tak wzruszyło zasłużonego profesora, że ze łzami rozrzewnienia powitał swych uczniów, z którymi pracował, walczył z rusyfikacją w ciągu 12 lat na stanowisku profesora języka polskiego.

Na wstępie obrad postanowiono wysłać depesze gratulacyjną do Prezydenta Rzplitej.

Następnie dr. Batawja odczytał depesze gratulacyjne od szeregu b. wychowawców, a m. in. depesze zjazdu wychowawców gimnazjum sędzickiego podpisaną przez b. prezydenta Ponikowskiego. Dalej przystąpiono do zgłaszania uchwał i rezolucji.

Pierwszy zabrał głos rejent Chrzanowski, proponując wmurowanie tablicy pamiątkowej w celu uczczenia pamięci zmarłych profesorów polaków.

Prezes Jakób Kon referował sprawę założenia Tow. przyjaciół gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza.

Mec. Ludwik Meźnicka zgłosił wniosek o przekazanie funduszu w wysokości około 200 zł. pozostającego z poprzedniego zjazdu, Komitetowi wyładowanemu obecnego Zjazdu na cele wychowania fizycznego młodzieży.

P. Lubczyński zgłosił wniosek o przywrócenie sygnaturki nad kościółkiem im. Marij.

Po przyjęciu powyższych rezolucji przystąpiono do wyboru Komitetu wykonawczego zjazdu, w skład którego powołano przez akklamację: rejenta Chrzanowskiego, sędziego Kellera, adwokata Meźnickiego, prezesa Jakóba Kona i lekarza-dentystę Lubczyńskiego. W wolnych wnioskach zgłoszone zostały dwa jednorazujące wnioski prof. Wołyńskiego i p. St. Garzickiego, (zgłoszony telegraficznie) o wydanie monografii programuzjum i gimnazjum częstochowskiego z okresu lat od 1864 do 1914 r.

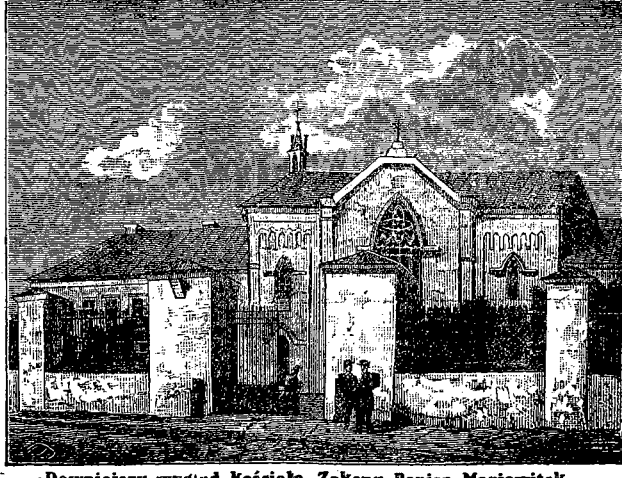
Na wniosek d-r. Batawji opracowanie monografii powierzono prof. Tokarzowi.

W dalszym toku narad p. Otłazek zaproponował uczczenie pamięci wszystkich wychowawców szkół, którzy polegli za wolność Ojczyzny a p. Kińderman przemawiał na temat różnic opieki przez starsze pokolenie nad teraźniejszymi wychowawcami szkół.

Na zakończenie obrad powzięto uchwałę, aby następny zjazd zwołać w ciągu lat 3 i zaprosić na członków przyszłego zjazdu wszystkich wychowawców teraźniejszego gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza.

Po ukończonej konferencji uczestnicy zjazdu udali się na bankiet do sali „Polonia“, gdzie spędzono kilka godzin w nader serdecznej atmosferze. Na bankiecie przemawiali: ks. kan. Janzak, ks. prał. Ciesielski, prof. Tokarza, ks. Lipiński i wielu innych.

Uroczystość zjazdowa zakończona zo-

Dawniejszy wygląd Kościoła Zakonu Panien Marjawitek, po kasacji i przeznaczaniu na gmach Gimnazjum rządowego w Częstochowie.

gimnazjum i gimnazjum. Żalobną Mszę św. odprawił ks. prał. Ciesielski, dwu dziesiętkoletni prefekt tegoż gimnazjum, w obecności członków Komitetu zjazdu i wychowawców gimnazjum z posród przedstawicieli miejscowego społeczeństwa.

W niedzielę o godz. 10 rano odbyło się w kościółku im. Marij, a dawniejszej kaplicy gimnazjalnej, solenne nabożeństwo na intencję zjazdu, które odprawił J. E. ks. Biskup Tymieniecki, przyczem w serdecznej przemowie powitał dawniejszych kolegów, podkreślając doniosłe znaczenie zjazdu, nawiązującego nie łączności między pokoleniem dawniejszym a obecnym.

Następna przemowa w kościele wygłosił ks. kan. Janzak pierwszy prefekt programuzjum i gimnazjum rosyjskiego, który w tchnących szczerością i rozrzewnieniem słowach, powitał dawnych uczniów, wspominając wspólną niedolę w czasach powszechnego ucisku narodowego.

Po nabożeństwie uczestnicy zjazdu zgromadzili się na podwórzu gmachu gimnazjalnego, gdzie po dokonaniu zdjęcia fotograficznego przez p. Fuchsa z Warszawy, inauguracyjną przemowę wygłosił dr. Rożkowski.

Po powitaniu kolegów i uczczeniu pamięci zmarłych profesorów mównicą rozwinął przed słuchaczami wspomnienie nie dawnych lat wspólnej twardej doli w szkole rosyjskiej z rozrzewnieniem mówił o pracach w tajnych kółkach samokształcenia.

Dzięki tej pracy właśnie potrafiła dawniejsza młodzież wynieść z ław szkolnej ideały, zaprawiające ją do dalszej walki w życiu z brutalną siłą najeźdźców.

niepodległość Ojczyzny, mówca zachęcał obecną młodzież do wytrwałej i usilnej pracy nad sobą dla pożytku i chwały niepodległej Polski.

Na zakończenie swej pięknej przemowy dr. Rożkowski zaznaczył, że w celu uwydatnienia łączności między starym pokoleniem a młodem Komitet zjazdowy postanowił ofiarować gwóździł do sztandaru I Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza, przyczem wznosił okrzyk: „Niech żyje nasza dzielna młodzież“.

Po zakończeniu przemowy J. E. ks. Biskup Tymieniecki dokonał ceremonii przybycia gwóźdź do drzewca sztandaru. Orkiestra gimnazjalna zaś podówczas odegrała zwrotkę Mazurka Dąbrowskiego.

Następnie uczestnicy zjazdu zostali zaproszeni do zwiedzenia wystawy prac i zbiorów uczniowskich z dziedziny przyrody i krajoznawstwa.

Otwarcia wystawy dokonał wizytator szkół średnich p. Kazimierz Morawski, który wygłosił dłuższą przemowę na temat znaczenia wystaw szkolnych i obecnego systemu ogólnego nauczania nauk przyrodniczych. Drugą przemowę przy otwarciu wygłosił ks. prał. Ciesielski, witając gości w imieniu Rady Pedagogicznej.

Następnie uczestnicy zjazdu udali się do górnych sal na zwiedzenie wystawy zbiorów z dziedziny zoologii, botaniki i mineralogii, w oddzielnej zaś sali umieszczono zbiory i modele z kresu krajoznawstwa. Powszechną uwagę zwracały pracownice modeje zagrod włośjańskich, wykonane przez uczniów I klasy.

Obrady konferencji zjazdowej zagaił

Teatr „Odeon”

Program od środy 3 do piątku 5 czerwca 1925 r.
Pocz. ostatniego seansu o godz. 10 wiecz.
Ceny miejsc popularne krzesło tylko 1 zł. (łącznie z podatkiem)

„Za zniewagę Kobiety”

Współczesny dramat erotyczny w 10 wielkich aktach.

W rolach głównych:

Mady Christjans, Olga Bielajewa, Alfred Abel,
Jullio Carnimati, H. Mierendorff, Georg, Alexander.

Przepyszne zajęcia.

Sporty zimowe.

Kiehywałe krajoznawy.

Kino-Teatr „Nowy”

II-ga ALEJA Nr. 41

Od środy dn. 3 do piątku 5 czerwca 1925 r. włącznie.

Najnowszy film wytwórni „Nordisk” w Kopenhadze

TYLKO 3 DNI

Wyspa miłości

Aktualny temat powojennej niemości

Początek seansów: w dniu powst. o p. 5 1/2, w sobotę o g. 4 1/2, w niedzielę i święta o g. 3 1/2, pp.

TYLKO 3 DNI!

Dramat współczesny w 8 aktach, oparty na nieporozumieniu małżeńskich. W rolach głównych: przepiękna jasnowłosa dama Karina Bell i ulubieniec króla Gonauar Tolanez.

Akcja na tle czarujących krajoznawczych mistrzowskich gra.

Ostatni seans o godz. 10 wieczorem.

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Częstochowskiej Fabryki Guzików

dawniej Jan i Stanisław Grosman

Zwołuje stosownie do §§ 44—46 Ustawy Ogólne Zebranie Akcjonariuszów, które odbędzie się w Częstochowie w dniu 30 czerwca r. b. o godzinie 11-ej przed południem w biurze Zarządu w Częstochowie, ul. Ogrodowa Nr. 38.

Porządek dzienny Zebrania:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, oraz zatwierdzenie bilansu za rok 1924.
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu otwarcia w złotych, określenie kapitału akcyjnego, ilości i wartości nominalnej akcji złotych, oraz prerredagowanie odpowiednich §§ Ustawy.
- 3) Podział zysków za rok 1924.
- 4) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek.
- 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących.
- 6) Rozpatrzenie wniosku Zarządu o zmianę niektórych §§ Ustawy.
- 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Ogólnym Zebraniu, zechcą stosownie do §§ 50, 51, 52, Ustawy Towarzystwa, złożyć swoje akcje lub odnośne kwity depozytowe nie później dnia 23 czerwca r. b. w biurze Zarządu

W razie niezłożenia dostatecznej, Ustawą przewidzianej, ilości akcji, Ogólne Zebranie odbędzie się w myśl § 59 Ustawy w drugim terminie, który wyznacza się na dzień 14 lipca r. b., i będzie: prawomocne bez względu na ilość obecnych akcjonariuszów.

LICYTACJA.

Powiatowa Kasa Chorych w Piotrkowie z mocy art 53 ustawy z dnia 19-go maja 1920 r. o przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby podaje do wiadomości, że dnia 8 czerwca 1925 r. o godzinie 9 rano w Częstochowie przy ul. Wąly Nr. 8 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do firmy „Allert i Buhle” w Częstochowie oszacowanych na zł. 2.058,19 (Złoty dwa tysiące pięćdziesiąt osiem (9 groszy) składających się z maszyny do pisania Remington, maszyny do liczenia Brunwing, kasy ogniotrwałej szafkowej, prasy żelaznej, 3 biurka, 1 biurka amerykań, 2 szaf do książek, stół: szafka, na pokrycie należnych Kasie składek członkowskich. Ruchomości oceńić można w dniu licytacji o godzinie 9 rano, spis zaś takowych codziennie od godziny 8 do 3 po południu w biurze Centralnym Kasy Chorych (ulica Piłsudskiego Nr. 14).

Piotrków, dnia 29 maja 1925 r.

w. z. Dyrektora (podpis nieczytelny) Przewodniczący Zarządu Adam Pręchnik.

UWAGA!!!

Kilkonastoletnia praktyka, próby, liczne zaświadczenia i podziękowania wykazały, że najskuteczniejsze środki są:

TANATOL przeciw karaluchom i prusakom.

ORWIN przeciw myszom i szczurom.

MOGIL przeciw pluskwom

SINTIN przeciw pchłom, muchom, molem i t. p.

(do rozpylania)

Zadajcie tylko powyższe środki, a pozbedzicie się wszelkiego robactwa i szkodników.

Do nabycia we wszystkich aptekach, składach aptecznych i mydlarniach,

Lab. Chem. Kosmet. J. Sroczyński i S-ka, Warszawa, Złota 23 tel. 65-41.

-740-

Kancelaria Gimnazjum Związku Zawodowego

Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich (ul. Miedziana 27)

Przyjmuje zapisy kandydatów na rok szkolny 1925/26 codziennie od godz. 10 do 1. Opłata za naukę w roku szkolnym 1925/26 wyniesie w klasie wstępnej 30 zł. miesięcznie, 300 zł. rocznie.

„ 1-ej 2-ej i 3-ej 40 zł. „ 400 zł. „

„ 4-ej 5-ej i 6-ej 50 zł. „ 500 zł. „

Dyrekcja.

Liceum Handlowe Męskie

ZGROMADZENIA KUPCÓW m. st. WARSZAWY

Warszawa, Prosta 14.

Kurs nauk dwuletni. Ustrój semestralny; promowanie uczniów odbywa się dwa razy do roku. Uczniom Liceum przysługują te same ulgi wojskowe co uczniom gimnazjów państwowych. Warunki przyjęcia: świadectwo ukończenia 6 klas gimnazjum któregośkolwiek typu (humanistycznego, neo-humanistycznego, matematyczno-przyrodniczego). Program nauk obejmuje oprócz j. polskiego, j. obcych i historii następujące przedmioty zawodowe: rachunkowość kupiecką, księgowość korespondencje handlowa, naukę o handlu prawo, ekonomję społeczną, geografję handlową, towaroznawstwo, stenografię, pisanie na maszynach i ćwiczenia w kantorze praktycznym.

Nowy semestr rozpocznie się dnia 1-go września r. b.

Kancelaria udziela szczegółowych informacji i przyjmuje podania od godziny 8-ej do 1-ej po południu do 1-go lipca r. b.

Powiatowa Kasa Chorych w Częstochowie.

Wzrost dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.

3-go czerwca r. b.

Dr. Grawwald Kościuszki 17.

3-go czerwca r. b.

Dr. Kędzierski ul. Piłsudskiego 5

Wzrost dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.

3-go czerwca r. b.

Dr. Goldman Piłsudskiego Nr. 9.

3-go czerwca r. b.

Dr. Gajzler Panny Marji 14.

POCZTÓWKI I ALBUMY

z widokami Częstochowy w nowem własnem wydaniu.

GALANTERYJNE WYROBY ALUMENJOWE 85 różnych wzorów wszelkiego rodzaju przedmioty dewocyjne.

Jako specjalność własnego wyrobu, estetyczne obrazki fotograficzne na szkle w kilku formatach i 200 wzorach.

NOWY ILUSTROWANY PRZEWODNIK PO PASNEJ GÓRZE Broszurkę: Pierwsze Święta Królowej Korony Polskiej

poleca najlepiej

CZ. NOWICKI, Częstochowa Kordeckiego 29.

CENA PRENUMERATY:

Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł., z odniesieniem do domu 2 zł. 75 gr., Zarencja 5 zł. Dla odbierających pisma na miejscu 2 zł. 25 gr., Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206.

SKLEP „Gońca Częstochowskiego” ul. Panny Marji 26. Telefon Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisy nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. PANNY MARJI Nr. 52. Telefon Nr. 248 Skrzynka pocztowa Nr. 48.

UWAGA: 1. Omyłki w ogłoszeniach nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens ogłoszenia nie zostały wypaczone. 2. Za terminowe zamieszczenie wszelkich ogłoszeń Administracja nie odpowiada. 3. Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zezwalałaj na to względy techniczne. 4. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telefonicznie.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI

Kierownik Literacki JAN BARYLSKI.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.